
Informe la situació del sector empresarial de les arts escèniques

Autor: Comissió de les Arts

Aprovació: Ple de 21 de desembre de 2009

Antecedents

La Comissió de les Arts ha tingut coneixement de les queixes del sector empresarial de les arts escèniques, manifestades en diverses ocasions pels representants d'AVETID (Associació Valenciana d'Empreses productores de Teatre i Circ) en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana. Conscient de la incidència negativa en la cultura valenciana que té la situació denunciada en l'àmbit de les arts escèniques, la comissió va sol·licitar la compareixença dels responsables d'AVETID perquè informaren sobre les especials circumstàncies en què en estos moments es troba el seu sector; el dia 3 de novembre compareixen Tomás Ibáñez, president, Toni Benavent i José Saiz, membres de la directiva, i Minerva.

A la situació específica del sector de les arts escèniques se suma el fet que en el pressupost de la Generalitat Valenciana per a 2010 s'ha reduït considerablement l'assignació destinada a cultura, la qual cosa preocupa molt greument el CVC per les nefastes conseqüències que pot tenir, i també per la sospita que s'estiga considerant la cultura un sector d'interés secundari.

La Comissió va delegar en la consellera Carmen Morenilla, representant del CVC en el Consell Rector de Teatres de la Generalitat Valenciana, la preparació d'un informe sobre la qüestió.

Consideracions

La creació d'un teixit empresarial en l'àmbit de les arts en general i en el de les arts escèniques en particular exigix una actuació decidida i continuada per part de les administracions competents, que en este cas són tant l'estatal com l'autonòmica i la local. Les accions que s'emprenquen han de tenir en compte no sols la quantia econòmica que s'hi vulga destinar en un moment determinat, sinó també la seua

periodicitat i les seues possibilitats de manteniment, per a afavorir tant la correcta absorció dels suports institucionals com la generació d'empreses progressivament més independents. Tot això amb la finalitat d'afavorir la producció cultural de qualitat en este àmbit concret.

En este context s'ha de tenir molt present que les arts escèniques s'enfronten al repte de conviure amb uns mitjans d'entreteniment que absorbixen l'atenció d'amplíssims sectors de la societat, com la televisió i els entreteniments en xarxa, formes d'oci que no solament són barates, sinó que a més no impliquen l'esforç del desplaçament físic, per la qual cosa amb gran facilitat han creat un públic "captiu".

A les dificultats ja consuetudinàries del sector empresarial de les arts escèniques en el moment actual s'afigen algunes circumstàncies que estan provocant el tancament de nombroses empreses amb una trajectòria fins ara solvent. En particular destaquen cinc fets molt greus l'origen dels quals està en la crisi econòmica:

- la gran contracció de contractes en els municipis, les possibilitats de despesa dels quals en oci cultural han disminuït molt sensiblement;
- el retard del pagament efectiu dels contractes, el qual arriba a demorar-se fins a dos anys, amb el consegüent perjudici de les empreses, ja que han de fer efectius els seus pagaments tant als seus empleats, com a Hisenda;
- el buit legal que permet a associacions culturals creades per aficionats entorn de la figura d'un professional mediàtic ocupar l'espai de les companyies professionals, cobrant per això i obtenint un benefici econòmic suplementari pel fet de no haver de satisfer les obligacions fiscals de les companyies professionals;
- la desaparició d'una sala pública a la ciutat de València, L'altre espai, que no ha estat substituïda i que ha provocat que en el moment actual siga pràcticament impossible que les companyies privades actuen en sales públiques;
- el pressupost de la Generalitat Valenciana previst per a les arts escèniques en 2010 s'ha reduït un 17%.

Recomanacions

Estudiada la situació actual del sector empresarial de les arts escèniques, la Comissió de les Arts considera convenient exposar les recomanacions següents:

- 1) a les corporacions municipals, que siguen conscients dels greus problemes que ocasiona a la cultura en general la desaparició d'empreses del sector de les arts escèniques provocada per l'excessiva demora en l'abonament dels emoluments, i per l'abús en la contractació d'associacions culturals que ocupen l'espai de les professionals sense assumir els riscos propis d'estes últimes;
- 2) a l'administració autonòmica i les municipals, que estudien junt amb els diversos sectors professionals de les arts escèniques les possibles solucions a la falta de sales públiques, i a les dificultats que estan tenint algunes companyies per a l'obertura de noves sales privades, i que d'acord amb estos sectors s'estudien fórmules perquè la reducció del 17% del pressupost afecte mínimament a les companyies que han demostrat la seua serietat i qualitat en anys anteriors;
- 3) a l'administració autonòmica i a l'estatal, que paren una atenció especial a la necessitat de crear un teixit empresarial sòlid en l'àmbit de la cultura, mirant de potenciar amb programes específics les iniciatives, d'una banda, de companyies emergents, i, d'una altra, de les que ja han demostrat fefaentment el seu potencial en la producció d'obres culturals;
- 4) a l'administració estatal, que considere la cultura un sector estratègic i en conseqüència reduïska l'IVA que han de pagar les companyies de les arts escèniques.

Este informe, una vegada aprovat pel ple, s'ha d'enviar a l'AVETID, a l'Ajuntament de València, a la Federació de Municipis, a la Conselleria de Cultura i al Ministeri de Cultura.